

Initiatiefvoorstel en bijbehorend raadsbesluit¹:

Raadsvoorstel

Onderwerp: Openbaarheid en geheimhouding

Ons kenmerk: *(in te vullen door griffie)*

Programma(speerpunt):

Nummer: *(in te vullen door griffie)*

Elst, *(hier de datum van het voorstel invullen)*

AAN DE RAAD

1. Samenvatting

Dit voorstel probeert op basis van bestaande wet en regelgeving de werkwijze in de gemeente Overbetuwe met betrekking tot openbaarheid en geheimhouding te herijken. Door op een aantal punten de werkwijze explicieter te maken en aan te scherpen moet de onduidelijkheid in de werkwijze op dit onderwerp verdwijnen. Op die manier wordt de werkwijze transparanter voor B&W, raadsleden en inwoners van deze gemeente. Tegelijkertijd wordt een werkgroep ingesteld om de afspraken te monitoren en zo nodig aanvullende afspraken te komen binnen de herijkte kaders.

2. Relatie met toekomstvisie+

Dit voorstel past in opgave 18 van de toekomstvisie: Verankeren kwaliteit samenleving. Een transparante overheid levert een belangrijk bijdrage aan de cultuur en maatschappelijke betrokkenheid van de samenleving. Actief en gezamenlijk signaleren en aanpakken van problemen gaat niet altijd samen met geheimhouding en vertrouwelijkheid. Zeker als de omgang daarmee niet goed geborgd is. Dit voorstel probeert daarvoor aanvullende kaders te beschrijven en levert op die wijze een bijdrage aan de opgave.

3. Waarom naar de raad

¹ Een initiatiefvoorstel is vergelijkbaar met een raadsvoorstel van B&W, maar wordt ingediend door een individueel raadslid, of enkele raadsleden. Voor het initiatiefvoorstel gelden dan ook dezelfde vormvereisten als voor de raadsvoorstellen van B&W. Een initiatiefvoorstel kan worden ingediend als B&W over het betreffende onderwerp om wat voor reden dan ook geen voorstel (of een in de ogen van de indiener verkeerd voorstel) heeft ingediend.

Initiatiefvoorstellen worden schriftelijk ingediend bij het raadspresidium (en de griffier). Het presidium zal dan over agendering beslissen. In principe is het ook mogelijk om een initiatiefvoorstel rechtstreeks in te dienen bij de raadsvergadering, maar dan moet het voorstel minimaal 32 uur voor aanvang van de vergadering zijn ingediend bij de voorzitter (en griffier) van de raad. De raad beslist dan over de agendering van het voorstel. Om een goede voorbereiding te kunnen garanderen is het wenselijk om het voorstel ruim tevoren bij het presidium in te dienen.

In het bijbehorende raadsbesluit wordt het verlangde besluit weergegeven. Dit is het eigenlijke voorstel, waarvoor de argumenten dus eigenlijk in het raadsvoorstel worden weergegeven.

De opstellers van het initiatiefvoorstel hebben n.a.v een aantal incidenten rondom openbaarheid en geheimhouding aanleiding gezien dit voorstel op te stellen. De raad is het besluitvormend orgaan van de gemeente dat op dit punt werkwijze met aanvullende kaders van de gemeente vaststelt.

4. Doelstelling en beoogd meetbaar effect

Komen tot gemeenschappelijke gedragen normen en werkwijze over geheimhouding en vertrouwelijkheid, waardoor meer duidelijkheid ontstaat over dit onderwerp bij Burgemeester en wethouders, de gemeenteraad en inwoners van Overbetuwe. Hierdoor zullen naar verwachting minder publieke incidenten naar buiten komen.

5. Argumenten en alternatieven

Als er stukken of feiten aan de openbaarheid worden onttrokken heeft dat een aantal nadelen voor het politiek functioneren van volksvertegenwoordigers:

- Er kan niet meer vrijuit met inwoners en andere belanghebbenden over de betreffende onderwerpen worden overlegd.
 - Er wordt een signaal afgegeven dat haaks staat op het streven naar burgerparticipatie: men mag meepraten maar als het echt spannend wordt gaat de deur dicht.
- Er zijn ook meer praktische nadelen als er veel (onderdelen van dossiers) niet openbaar zijn:
- Er kan onduidelijkheid ontstaan of men een feit kent uit een niet-openbaar stuk of bijeenkomst, of via een andere bron.
 - Elk document heeft een gang die uit een aantal stappen bestaat. Naarmate er meer niet-openbare stukken zijn is de kans groter dat er een stuk onbedoeld bij een van die stappen in de openbaarheid komt.

Hoe is openbaarheid, beslotenheid en geheimhouding geregeld?

De Overbetuwe kent twee methoden om stukken, bijeenkomsten en feiten aan de openbaarheid te onttrekken.

- De methode zoals vastgelegd in het Reglement van orde van de politieke avond (artikel 53 tot en met 56) waarmee uitvoering wordt gegeven aan de bepalingen in Gemeentewet en Wet Openbaarheid Bestuur, waarmee invulling wordt gegeven aan artikel 110 van de Grondwet. Deze methode wordt niet gebruikt.
- Een methode zonder wettelijke basis die wordt toegelicht in een notitie "Uitleg over vertrouwelijk of geheim, en gedragslijn daarbij". (zie BIS) Deze methode wordt met enige regelmaat toegepast.

Vertrouwelijkheid in de Overbetuwe

Er zijn in 2012 3 besloten raadsbijeenkomsten geweest (inclusief een 'raadsinformatie') waarop 4 punten zijn behandeld met 8 onderliggende stukken. Daarnaast zijn er 5 vertrouwelijke voorrondes geweest waar 5 punten zijn behandeld met 22 onderliggende stukken. Er zijn 8 vertrouwelijke memo's, en 8 vertrouwelijke stukken van het raadspresidium. De vraag doet zich voor of vertrouwelijkheid en geheimhouding in de gemeente Overbetuwe vaker worden toegepast dan in andere gemeentes. Het jaarverslag van de griffie over 2010 vestigt de aandacht op het grote aantal vertrouwelijke vergaderingen.

Er is een noodzaak om de normen rond geheimhouding en vertrouwelijkheid te herbevestigen. Vermoedelijk verschil van opvatting heeft het afgelopen jaar geleid tot een aangifte wegens "lekken".

Voorstel

Om te komen tot gemeenschappelijke normen over geheimhouding en vertrouwelijkheid

- Artikel 47 tot en met 50 van het reglement van orde van de politieke avond wordt toegepast

- Bij ieder besluit tot geheimhouding wordt kort aangegeven welke belangenafweging op grond van artikel 10 van de Wet Openbaarheid Bestuur is gemaakt.
 - In het raadsinformatiesysteem zichtbaar wordt gemaakt welke informatie (stukken en/of vergadering) nog onder geheimhouding vallen.
 - De raad maakt over de informatievoorziening een aantal afspraken waardoor het aantal malen kan worden beperkt dat er moet worden vergaderd over bekrachtiging of opheffing van geheimhouding. Om te komen tot die afspraken stelt de raad een werkgroep in van (burger)raadsleden die op een korte termijn een voorstel doen. De werkgroep heeft ook tot taak de afspraken bij te stellen nadat er ervaring is opgedaan. Omdat deze afspraken het verkeer tussen college en raad betreffen ligt het in de rede dat ook het college wordt uitgenodigd in deze werkgroep deel te nemen.
- 6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?**
Genoemde voorstellen brengen een aantal veranderingen van werkwijzen met zich mee die doorgevoerd zullen worden. Tegelijkertijd wordt er een werkgroep voorgesteld die aanvullende werkwijzen in specifieke situaties definieert. Voorstel is om deze werkgroep in ieder geval jaarlijks bij elkaar te laten komen en aan de raad terug te laten rapporteren over de context van dit voorstel.
- 7. Communicatie**
Omdat dit onderwerp in kader van openheid en transparantie een raakvlak heeft met burgerparticipatie is het wenselijk hier in de externe communicatie extra aandacht aan te geven.
- 8. Kosten, baten en dekking**
Dit voorstel heeft géén financiële consequenties.

Ondertekening:
Indiener: Mickel Langeveld
Fractie: GroenLinks

Handtekening:

Mede-indieners:

9. Relevante stukken

1. Bijlage: Geheim? Besloten? Vertrouwelijk? Afspraken over openbaarheid en geheimhouding in Overbetuwe

Raadsbesluit:

Onderwerp: Afspraken over openbaarheid en geheimhouding in de gemeente Overbetuwe

Ons kenmerk: *(in te vullen door griffie)*

Nr.: *(in te vullen door griffie)*

De raad van de gemeente Overbetuwe;

gelezen het initiatiefvoorstel van GroenLinks van 18-09-2012;

gelet op artikel(en) 147a en 108 van de Gemeentewet

b e s l u i t :

– De voorstellen uit het initiatiefvoorstel over te nemen en verzoekt het presidium een werkgroep in te stellen zoals in het raadsvoorstel wordt omschreven

Aldus besloten in zijn openbare vergadering
van *(datum raadsvergadering)* .

De raad voornoemd,

de griffier,

drs. A.J. van den Brink MBA

de voorzitter,

E. Tuijnman.